

BEZDANICA KOD ZEČEVE VAROŠI

Piše: Neven Ris, Speleološko društvo Karlovac - Karlovac

Ulaz foto: Domagoj Ekljić

UVOD

Proteklo je dosta vremena od zadnjeg ulaska u Bezdanicu kod Zečeve Varoši. Prvotno su objekt istraživali članovi SOPD Željezničar, sada već daleke 1988. godine, u sklopu projekta za potrebe izgradnje HE „Lučica“ kada su provedena preliminarna speleološka istraživanja. Tada je izrađen nacrt objekta (top. snimio: B. Jalžić, član SOPD Željezničar). Objekt tada nije bio istražen u potpunosti, stalo se na otvorenoj vertikali.

Iz tog razloga članovi Speleološkog društva Karlovac tijekom 2010. godine organiziraju nekoliko detaljnih rekognosciranja terena radi pronalaska ulaza. Kako su u dokumentaciji zabilježene samo okvirne koordinate, trebalo je pretražiti velik dio terena pa je ulaz u jamu napokon pronađen početkom 2011. godine kada je nastavljeno sustavno istraživanje ovoga zanimljivog objekta.

TOPOGRAFSKI POLOŽAJ I PRISTUP

Bezdanicu kod Zečeve Varoši nalazi se na pobočju Kuranova vrha oko 500 m od ruba kanjona Korane iznad D. Zečeve Varoši, oko 200 m W od prometnice, odnosno oko 600 m NE od kote 430 m Garavica, oko 1,5 km ESE od kote 494 m Kuranov vrh. Zečeva Varoš je naselje u sastavu Grada Slunja, Karlovačka županija.

Koordinate ulaza: X = 49 98 716 N; Y = 55 42 599 E; Z = 300 mnm

Pristup objektu je jednostavan. Otprilike 200 m prije zadnje kuće staje se na prometnici te se krene zapadno u šumu. Nakon oko 5 minuta hoda prema dalekovodu uzbrdo (oko 200 m) dolazi se na ulaz u objekt. Preko ulaza su rasprostranjene grane obližnjeg drveća.

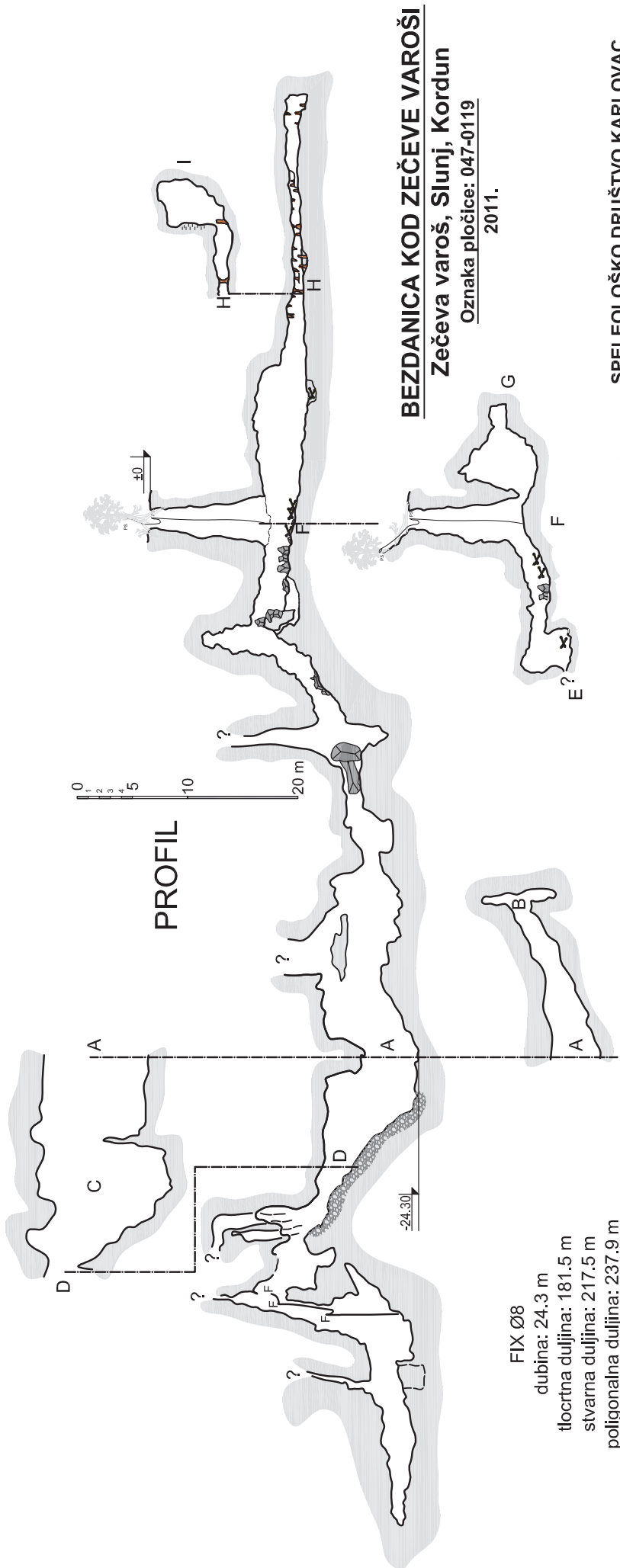
TIJEK ISTRAŽIVANJA

Novasuistraživanja, nakon pronalaska ulaza, započela 5. studenog 2011.

godine kada nas se ukupno sedmero otputilo prema speleološkom objektu. Sam je ulaz omanjih dimenzija oko 1,5 x 1 m. Ulaznom vertikalom od 10-ak

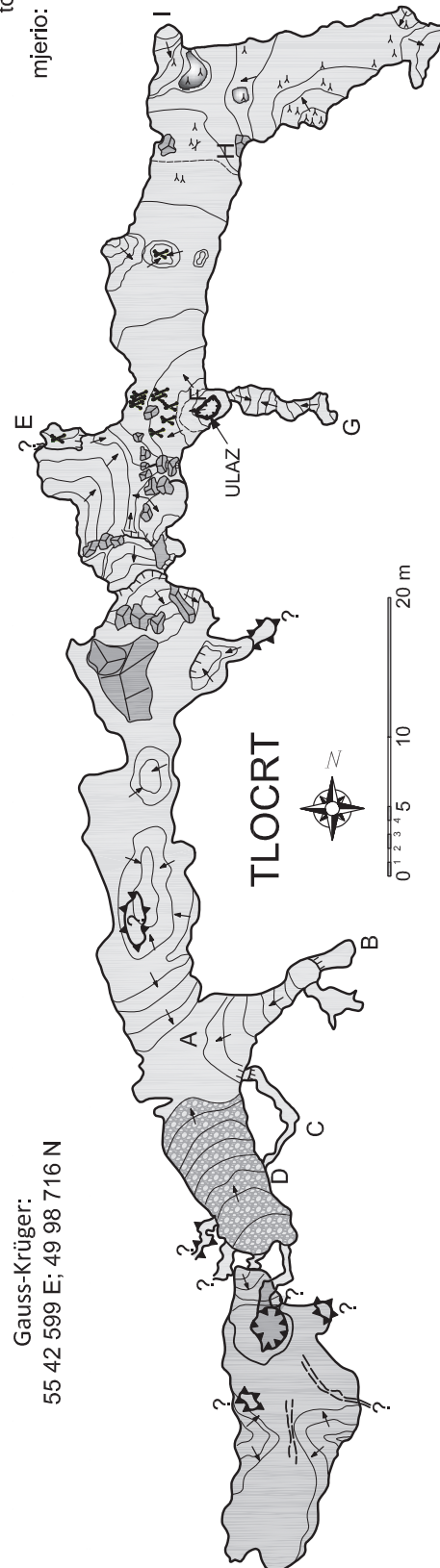
Put prema špilji foto: Dinko Stopić

SPELEOLOŠKO DRUŠTVO KARLOVAC

top snimili: D. STOPIĆ, N. RIS

mjerio: G. MANDIĆ, P. RADE, M. BUKVIĆ

Otvorena vertikala foto: Domagoj Eklić

m spustili smo se na blatnu kosinu kojom smo u smjeru zapada ušli u glavni kanal. Zahvaljujući postojećem nacrtu iz 1988. godinu, prvo smo odlučili speleološki istražiti objekt, a posebno pregledati upitnik na kraju

južnog dijela glavnoga kanala gdje je prema starom nacrtu bila naznačena otvorena vertikala. Krenuli smo preko glondži na blatni sipar te nakon kojih 50-tak metara došli u zarušeni dio kanala. Tu smo se siparom od 20-ak

m popeli do vrha. Kanal je nastavio dalje u vidu uske meandrirajuće pukotine na čijem se kraju nalazi omanji penj koji vodi na policu gdje započinje otvorena vertikala i cilj našeg istraživanja. Vertikala ima 10-ak metara. Spustili smo se na dno te prešli još 20-ak metara kanala u smjeru juga. Pronađeno je nekoliko upitnika koji nisu pokazali perspektivu daljnjeg napredovanja. Radilo se o penju i o prilično uskom i neprolaznom procjepu. No, kako je i samo dno vertikale zarušeno, pretpostavili smo mogućnost da se ispod nanesenog materijala nalazi nastavak vertikale. Započeli smo s topografskim snimanjem objekta, daljnjim sustavnim istraživanjem kroz glavni kanal i izradom fotodokumentacije.

Posebno nam je bio zanimljiv 10-ak metara (od ulaza u objekt), u smjeru zapada, udaljen skok (oko 2 m) kojim se dolazi u prostor tlocrtnih dimenzija 3 x 2 m. Na samom su dnu pronađene kosti koje pripadaju *Ursus spelaeus*. Daljnjim pregledom dvorane došli smo do neprolaznog suženja iza

Topografsko snimanje špilje foto: Iryna Eklić

kojega je vidljiv omanji prostor. Velik dio tog prostora zarušen je. Boljim pregledom zarušenja, koji je većim dijelom prekriven sigastom koricom, a uzimajući u obzir i kosti špiljskog medvjeda, pretpostavili smo da se tu nekada davno nalazio ulaz.

Nakon toga otišli smo sjeverno od ulaza glavnim kanalom. Sjeverni se dio glavnoga kanala nakon 20-ak metara spušta na visinu od oko 1 m i nakon još kojih 20-ak metara nema vidljive perspektive daljnjeg pružanja. Makar, mora se istaknuti kako se radi o jednom od ljepših dijelova speleološkog objekta, gotovo sasvim prekrivena raznoraznim špiljskim ukrasima. Zbog nedostatka vremena taj smo dan prekinuli s istraživanjima.

Daljnje topografsko snimanje popraćeno fotodokumentiranjem i istraživanjem nastavili smo 17. prosinca 2011. godine. Posebno je bio zanimljiv penj koji zbog prevelike količine blata i odebljeg sloja sigovine nismo uspjeli savladati. Istražili smo i kanal na samom dnu ulazne vertikale koji se pruža prema istoku. Kanal se nije pokazao bitnijim za istraživanje niti ima vidljivu perspektivu daljnjeg pružanja. Završava meandrirajući već nakon 10 m. Istraživanje smo završili topografskom snimkom objekta.

Fotografski snimili: Dinko Stopić, Tomislav Derda, Domagoj Eklić, Iryna Eklić

Sudionici istraživanja: Predrag Rade, Dinko Stopić, Neven Ris, Goran Mandić, Tomislav Derda, Milan Bukvić, Ivana Klokočki, Ana Abramović, Domagoj Eklić, Iryna Eklić, Željko Bačurin, Neven Bočić, Ksenija Priselac

ZAKLJUČAK

Kako je 1988. godine speleološki objekt Bezdanica kod Zečeve Varoši označen kao perspektivan za daljnje istraživanje, istraživanja su i nastavljena 2011. godine u organizaciji Speleološkog društva Karlovac. Tom su prilikom pronađeni novi dijelovi te je cijeli objekt topografski snimljen. Što se tiče planova i daljnjeg istraživanja, objekt nije pokazao bitniju perspektivu, ali svakako valja istaknuti nekoliko zanimljivijih detalja i upitnika, a posebno penj koji je zbog tehničkih problema ostavljen za neku drugu priliku.

BEZDANICA KOD ZEČEVE VAROŠI

It has been a while since we visited Bezdanica Kod Zečeve Varoši. It is located on the slopes of Kuranov Vrh (Kuran Summit) approximately 500 m from the edge of the Korana river canyon above D. Zečeva Varoš, near Slunj. The cave was first explored by members of the Speleological Section of the Croatian Mountaineering Society Željezničar [Railwaymen] back in 1988 within the project of building the Lučica hydro power plant. The cave was not explored in its entirety at the time; as the exploration stopped at an open shaft. For this reason members of the Karlovac Speleological Society continued the exploration.

In 2010, there were several detailed expeditions to the area with the aim of discovering the entrance. A vast area had to be explored because the documentation contained just approximate coordinates, but the

LITERATURA

Hudec S., 1988: Preliminarna speleološka istraživanja područja rijeke Korane za potrebe izgradnje HE Lučica, Fond str. Dok. SO PD „Željezničar“, Zagreb.

Hudec S., Lukić O., 1991: Preliminarna speleološka istraživanja područja rijeke Korane za potrebe gradnje HE Lučica, Speleolog 1988/89, str.41-47., Zagreb.

Stopić D., Cvitanović H., 2012: Mikića jama, Subterranea Croatica, br. 14, 2012., str. 22-25., Karlovac.

entrance was finally found at the beginning of 2011, and a systematic exploration of this interesting cave continued.

The entrance is small, about 1.5 x 1 m, and is covered with the branches of the surrounding trees. The entrance shaft -10 m reaches a muddy slope leading to the main passage from the west. The main passage runs north - south. We paid particular attention to the exploration at the end of the south part of the main passage where we descended 10 metres, this is followed by 20 metres of passage that runs south. The other parts of the cave were also systematically explored, and the whole cave surveyed. Its depth is 24.3 m, ground-plan length 181.5 m, while its real length is 217.5 m. The north part of the main passage is particularly beautiful for it is almost completely covered with various icicle formations.

Ispod ulaza foto: Domagoj Eklić

U glavnom kanalu foto: Iryna Eklić